

לא יהיה גיוס חרדים

written by דוד מ' וינברג | 28.11.2025

אין פתרון באופק לסוגיית גיוס החרדים. לא ניתן לכפות על צעירים חרדים גיוס לצה"ל, והצעת החוק שמקדם יו"ר ועדת החוץ והביטחון החדש, ח"כ בועז ביסמוט, ודאי שלא תעשה זאת. זהו חוק שמטרתו הסוואה של היעדר גיוס, לא מסלול אמיתי לשילובם של צעירים חרדים בנשיאת עול הביטחון הלאומי.

מנהיגי הציבור החרדי אינם זים ולו מילימטר. למרות זוועות השביעי באוקטובר, למרות מצב האיום הקיומי שבו ישראל נתונה זה יותר משנתיים בשבע זירות לחימה, למרות המחסור החמור בכוח אדם בצבא, למרות ההקרבות העצומות ^[1] חללים, פצועים, נעקרים ^[2] ולמרות המצוקה הכלכלית-משפחתית והטראומה הנפשית שפוקדות אינספור משפחות, דתיות וחילוניות כאחת ^[3] מנהיגי החרדים מתעקשים שתלמידי ישיבה ואברכים לא יגויסו (בין אם הם באמת לומדים תורה כל היום ובין אם לא).

רבים מהמנהיגים הללו מנותקים כמעט לחלוטין מהמציאות שבה חי הציבור הישראלי הרחב. מנותקים במכוון, ומזיקים. לעיתים אף מגלים ניכור רגשי מול הציבור הכללי ^[4] כפי שמשתמע היטב משורת התבטאויות מתנשאות, ובראיונות שניתנו לאחרונה על ידי דמויות בכירות, רבנים ודובריהם.

אינני מאמין עוד שמשו זה ישתנה ^[5] גם אילו הוטלו הסנקציות החמורות ביותר (והן לא תוטלנה): הפסקה מוחלטת של תקצוב ממשלתי למוסדות שאינם מלמדים ליבה, והפסקת סבסודים נרחבים שמקבלות משפחות חרדיות שאינן משרתות בצה"ל בתחומי ארנונה, ביטוח בריאות, שכר לימוד בבתי ספר ומעונות וכדומה.

אינני רואה פתרונות באופק למשבר החוקתי, החברתי והפוליטי מסביב לגיוס חרדים ^[6] גם אם אני מאמין שבטווח הארוך מאוד תתפתחנה מסגרות דוגמת ישיבות הסדר חרדיות, שכבר צומחות אך באיטיות רבה.

ודאי שאין פתרונות שיוכלו לתת מענה אמיתי לצורכי צה"ל המיידיים: תוספת של כ-10,000 חיילים בשנה ^[7] כולל לפחות 6,000 לוחמים מלאים בגילאי 18-24. שום "ממשלת שינוי" עתידית בראשות מנהיגי האופוזיציה הנוכחיים לא תצליח לפתור זאת, גם אם תעלה לשלטון בשנה הקרובה. זוהי המציאות העגומה.

מה שיותר הוא נקיטת עמדה מוסרית. הכרזה עקרונית, צעקה רמה על העוול הסוציולוגי והחברתי המוטל על כתפי המשרתים ^[8] הדהוד הזעקה של הישראלים שמשרתים וסובלים.

ובעולם הדתי, ישנה חובה מיוחדת: להפריד באופן ברור בין העיוותים המגויסים של אידאולוגיה חרדית לגבי שירות צבאי לבין תפיסת התורה האותנטית בסוגיה זו. זו חובה לשם "כבוד התורה", וזה גם צורך נפשי וחברתי.

בעבר פירקתי והפרכתי ארבעה "יסודות" אידאולוגיים שהחרדים מציגים כמוצא להצדקת אי-השתתפותם בנשיאת הנטל הצבאי. היום, נניח לקולות מגזר הציונות הדתית להשמיע את האזעקה.

הקשיבו לדברי נועה מבורך מתנועת "שותפות לשירות" בדיון שקיימה השנה ועדת החוץ והביטחון. היא הניפה מכתב קריאה חמישי (!) למילואים של בעלה מאז ה-7 באוקטובר.

"דמם של תלמידי חכמים גדולים בקהילתי, שיצאו בשנה האחרונה להגן על ישראל ² בעליהן של חברותיי, שנהרגו וילדיהן יתומים ³ זועק מן האדמה", אמרה מבורך.

"אני שומעת כאן בוועדה טיעונים שלפיהם 'אי אפשר לגייס חרדים בלי הסכמה', 'אי אפשר לגייס בכפייה', ושמטרת החוק החדש היא להגיע בתוך עשור ל-50% גיוס חרדי.

הינה מכתב המילואים החמישי של בעלי! למה אני לא זכאית גם כן ל-50% הנחה' בעול הביטחון? תנו לי הנחה ⁴ לפחות באחד מחודשי החגים ⁵ שישאר בבית 50% מזמן החגים ולא נישאר לבד סביב שולחן החג!".

השבוע פרסמה קבוצה גדולה של משפחות שכולות ⁶ רובן מן הציבור הדתי ⁷ עצומה פומבית המופנית אל חברי הכנסת של הציונות הדתית והציבור המסורתי, נגד הצעות החוק של ביסמוט לעיגון המשך אי-הגיוס.

העצומה, שכותרתה "אל נבחר הציבור של הציונות הדתית והציבור המסורתי בכנסת ישראל", כוללת לשונות חזקים: "הכל יוצאים למלחמת מצוה ⁸ כך לימדה אותנו התורה, וכך לימדנו את בנינו. תורת ישראל אינה מאפשרת לאדם לפטור עצמו מן הציבור. 'לא תעמוד על דם רעך' ⁹ כל שכן כאשר רעך נלחם להצילך ¹⁰"

בין החותמים: הרבנית אביבית גרנות (אמו של עמיתי הי"ד), הרב בני קלמנזון (אביו של אלחנן הי"ד), חגי לובר (אביו של אלישע הי"ד), הרב יונתן סלוטקי (אביהם של ישי הי"ד ונעם הי"ד), הרבנית רחל גולדברג (אלמנתו של הרב אבי גולדברג הי"ד), משפחות שוורץ, הקסטר, שנקולבסקי, הבר, גרינגליק, דרי, דיקשטיין ¹¹ וכ-20 משפחות נוספות.

"אנו קוראים לכם שלא לתמוך בחוק המאפשר השתמטות נוספת, המנציח האכלה תקציבית בלתי פוסקת, הפוגע בביטחון ישראל ומעליב את מורשת התורה שלפיה חיו ומתו על קידוש ה'.

ברגע היסטורי זה אנו אומרים: חזקו ואמצו! בשם תורת ארץ ישראל. אל תפגעו בערכים המשותפים לנו, אל תביישו את זכר היקרים ששילמו את המחיר הגבוה ביותר על הגנת ישראל."

המאמר פורסם באתר ערוץ 7, בתאריך 01 לדצמבר 2025.